

SÍDELNÍ GEOGRAFIE 8

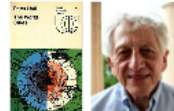
Ondřej Mulíček

WORLD CITIES - systém globálních měst?

ekonomický vývoj v posledních 30 letech vytvořil novou hierarchickou úroveň měst nazývaných world cities (Friedmann) či global cities (Sassen). Tato města pak fungují jako řídicí centra globální ekonomiky.

- 1915 **Patrick Geddes** rozpoznal tzv. World cities ve své knize Cities in Evolution.
- 1966 **Peter Hall** publikoval knihu World Cities, ve které tuto kategorii definuje jako centra politické moci národní i mezinárodní, jako vstupní body pro území daného státu i států sousedních, centra progresivních služeb, střediska soustředování informací a jejich další diseminace masovými médii, centra elitní kultury

IDENTIFIKACE GLOBÁLNÍHO SYSTÉMU

"ATRIBUTOVÝ" PŘÍSTUP

globální město jako koncentrace aktivit

vymezování pozice globálních měst na základě analýzy indikátorů preference a velikosti centrálních velkých mezinárodních korporací (Jensen, Friedmann)

vymezování pozice globálních měst na základě analýzy umístění **multinationálních a řídicích oddělení** národních firem (pat. 10), let v dislokaci **politiků** (mezinárodní úřady práce a konzulace) decentralizace jednotlivých území (Firenzi)

analýza dominance měst na základě míry interakční síťové a kapacity přímých **progressivních služeb** (Sassen)

analýza dominance měst vzhledem na základě přítomnosti **transnacionálních** a společností

"RELACNÍ" PŘÍSTUP

globální město jako koncentrace kontaktů

vymezování systému globálních měst na základě analýzy objemu/intenzity **leteckého spojení**

vymezování systému globálních měst na základě analýzy **informačních toků**

vymezování makoregionů globálních měst na základě **kulturních/historických** vztahů a vzorů

relativní dostupnost atributových dat vs. obtížná dostupnost relevantních dat vztahového typu

TOPOLOGICKÉ / SÍŤOVÉ ANALÝZY

- outdegree centrality**
odstředivé vazby
A je v privilegovanější pozici, kvůli více možným kontaktům
- closeness centrality**
blízkost
A je v privilegovanější pozici, kvůli blízkosti k většině počtu měst
- betweenness centrality**
bílceřství
A je v privilegovanější pozici, protože leží na relaci mezi všemi ostatními dvojicemi měst
- indegree centrality**
sdílečivé vazby
A je v privilegovanější pozici, kvůli počtu vazeb, které do něj směřují

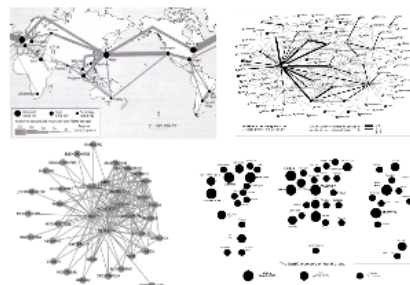
TEORETICKÉ UKOTVENÍ

<p>Stephen Hymen 70. léta 20. stol.</p> <p>progressivní hierarchické úrovně přímé mezi řídicími centry, centrálními řídicími typy do městu nebo měst, v nichž se nachází největší koncentrace společností</p> <p>přímá interakce mezi těmito úrovněmi způsobuje správně moderní mezinárodní přímou</p>	<p>John Friedmann 60. léta 20. stol.</p> <p>world city hypothesis</p> <ul style="list-style-type: none"> harta a síťová topologie města do světové ekonomiky, kterou přetváří (kontrola v globálním městu, jsou multinationální korporace globálních velkých mezinárodních podniků v daném městě) klíčové města ve světové ekonomice jsou centrální a globálně integrované jako síťové pro globální ekonomické vztahy a síťové globální ekonomické funkce světových měst jsou přímé a sdílečné v rámci globální ekonomiky systém měst jako síť koncentrace mezinárodních korporací světová ekonomie jako síť ekonomických úrovní a mezinárodních korporací světová ekonomie sdílečné řešení problémů korporativního systému - ekonomie a síťové přímé úrovně mezi mezinárodními světová ekonomie sdílečné řešení problémů korporativního systému - ekonomie a síťové přímé úrovně mezi mezinárodními
<p>Saskia Sassen 60. léta 20. stol.</p> <p>konkurence a tzv. komplexní dualita - světová ekonomie je stále více ekonomicky integrovaná a integrovaná sítě sdílečné mezinárodních korporací</p> <p>globální vliv firem, jejich síťové řešení problémů v rámci síťové, je mezinárodní a sdílečné řešení problémů v rámci síťové globální ekonomie</p> <p>ekonomické úrovně hierarchické město a v rámci síťové ekonomie v rámci mezinárodních korporací</p>	

KRITIKA KONCEPTU GLOBÁLNÍCH MĚST

- přetrvávající existence národních hranic, kultur a jazykových bariér, zejména v rámci Evropy
- otázky přetrvávajícího vlivu (národních) států
- dominance řady menších metropolí v rámci jejich národních území způsobem, který neodpovídá jejich velikosti
- otázky příslušného zakotvení konceptu v abstraktním ekonomickém prostoru globálního kapitalismu
- existence nehierarchického globálního sídelního systému

IDENTIFIKACE GLOBÁLNÍHO SYSTÉMU

děkuji za pozornost

SÍDELNÍ GEOGRAFIE 8

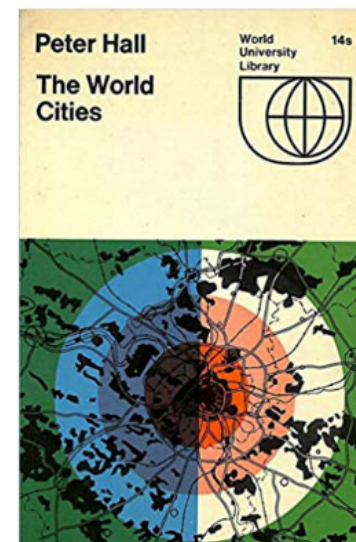
Ondřej Mulíček

WORLD CITIES - systém globálních měst?

ekonomický vývoj v posledních 30 letech vytvořil novou hierarchickou úroveň měst nazývaných world cities (Friedmann) či global cities (Sassen). Tato města pak fungují jako řídicí centra globální ekonomiky.

- 1915 **Patrick Geddes** rozpoznal tzv. World cities ve své knize Cities in Evolution.
- 1966 **Peter Hall** publikoval knihu World Cities, ve které tuto kategorii definuje jako centra politické moci národní i mezinárodní, jako vstupní body pro území daného státu i států sousedních, centra progresivních služeb, střediska soustředování informací a jejich další diseminace masovými médii, centra elitní kultury

TEORETICKÉ UKOTVENÍ

Stephen Hymer | 70. léta 20. stol.

prognózoval hierarchickou dělbu práce mezi různými regiony, centralizaci řídicích funkcí do několika málo měst, vznik nových aspektů nerovnosti a podřízenosti

přirovnal strukturu vznikajícího sídelního systému strukturu moderní nadnárodní společnosti

Saskia Sassen | 90. léta 20. stol.

kalkuluje s tzv. komplexní dualitou = současná ekonomika je stále více územně rozptýlená a současně stále silněji vztahově integrovaná

globální vliv firem, jejichž ústředí jsou lokalizována ve world cities, je možný pouze s podporou řady specializovaných výrobních a služebních globálního města

odstraňování „staré“ hierarchie měst a vznik nových center v rámci nového globálního hierarchického uspořádání

John Friedmann | 80. léta 20. stol.

world city hypothesis

- forma a rozsah zapojení města do světové ekonomiky, funkce přináležící městu v důsledku NIDL jsou rozhodujícími faktory jakýchkoli vnitřních strukturálních změn v daném městě;
- klíčová města ve světové hierarchii jsou používána globálním kapitálem jako základny pro prostorovou organizaci výroby a trhů;
- globální kontrolní funkce světových měst jsou přímo odraženy v jejich produkční a zaměstnanecké struktuře;
- světová města jsou místy koncentrace mezinárodního kapitálu;
- světová města jsou cíly intenzivních domácích a mezinárodních migračních proudů;
- světové velkoměsto zdůrazňuje veškeré protiklady kapitalistického systému – prostorová a třídní polarizace patří mezi nejdůležitější z nich;
- světové velkoměsto generuje v řadě případů takové společenské náklady, které překračují daňovou kapacitu národního státu.

Stephen Hymer | 70. léta 20. stol.

prognózoval hierarchickou dělbu práce mezi různými regiony, centralizaci řídicích funkcí do několika málo měst, vznik nových aspektů nerovnosti a podřízenosti

přirovnal strukturu vznikajícího sídelního systémů struktuře moderní nadnárodní společnosti

John Friedmann | 80. léta 20. stol.

world city hypothesis

- forma a rozsah zapojení města do světové ekonomiky, funkce přináležející městu v důsledku NIDL jsou rozhodujícími faktory jakýchkoli vnitřních strukturálních změn v daném městě;
- klíčová města ve světové hierarchii jsou používána globálním kapitálem jako základny pro prostorovou organizaci výroby a trhů;
- globální kontrolní funkce světových měst jsou přímo odraženy v jejich produkční a zaměstnanecké struktuře;

- globální kontrolní funkce světových měst jsou přímo odráženy v jejich produkční a zaměstnanecké struktuře;
- světová města jsou místy koncentrace mezinárodního kapitálu;
- světová města jsou cíly intenzivních domácích a mezinárodních migračních proudů;
- světové velkoměsto zdůrazňuje veškeré protiklady kapitalistického systému – prostorová a třídní polarizace patří mezi nejdůležitější z nich;
- světové velkoměsto generuje v řadě případů takové společenské náklady, které překračují daňovou kapacitu národního státu.

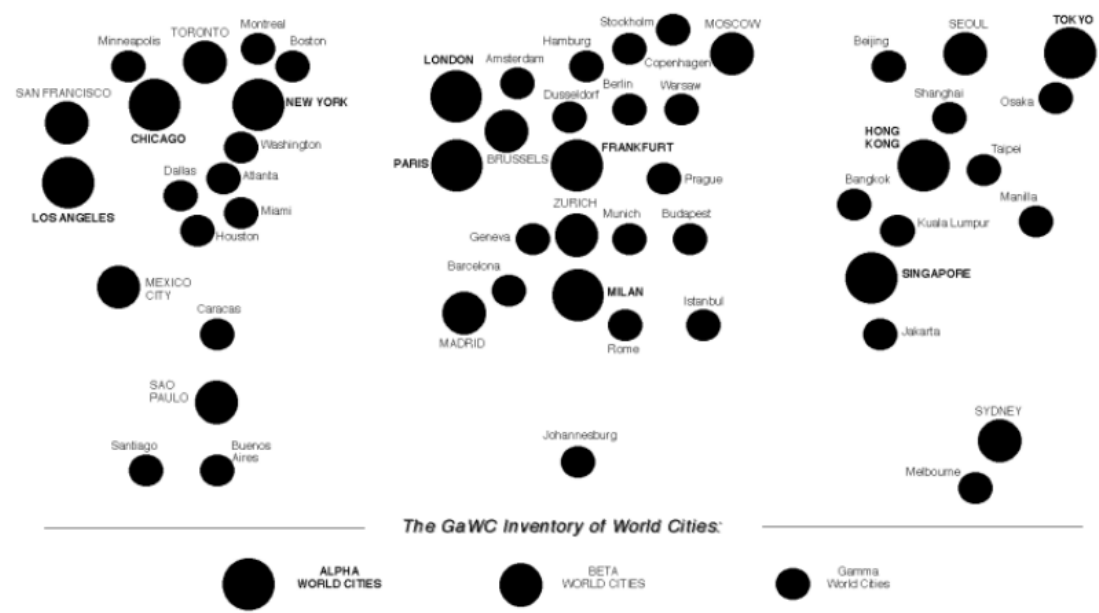
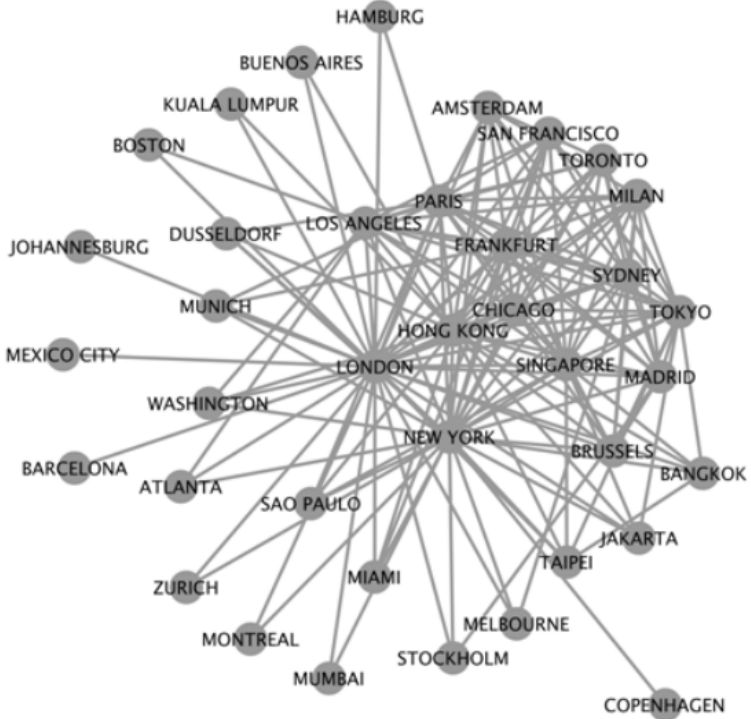
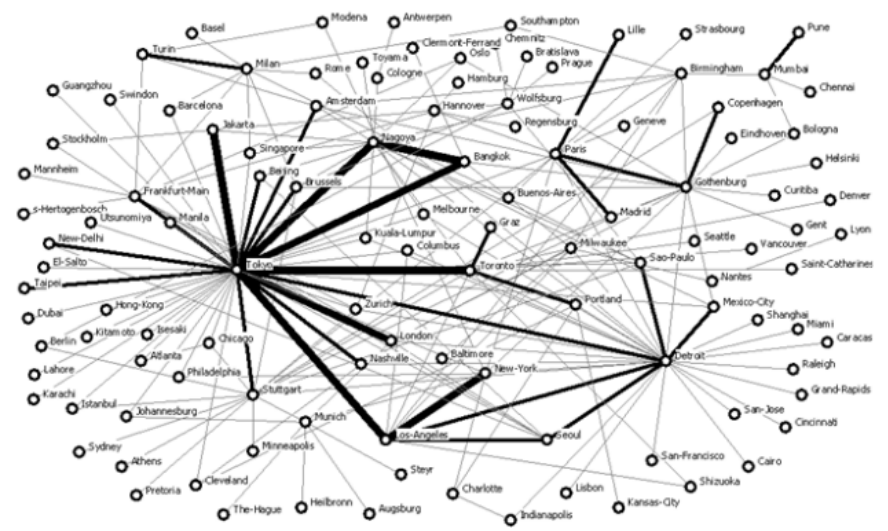
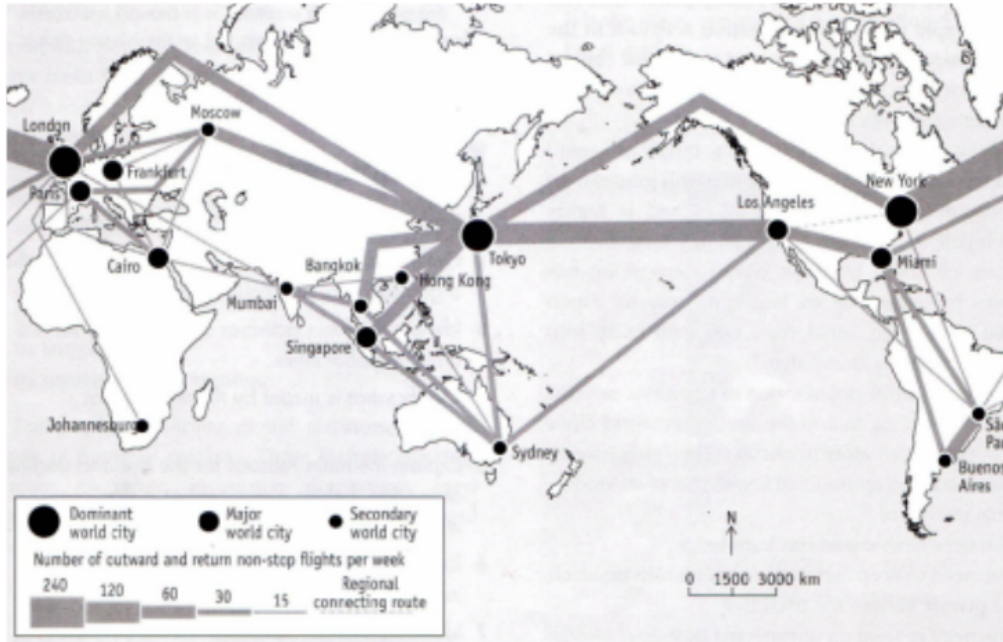
Saskia Sassen | 90. léta 20. stol.

kalkuluje s tzv. komplexní dualitou = současná ekonomika je stále více územně rozptýlená a současně stále silněji vztahově integrovaná

globální vliv firem, jejichž ústředí jsou lokalizována ve world cities, je možný pouze s podporou řady specializovaných výrobních a služebních globálního města

odstraňování „staré“ hierarchie měst a vznik nových center v rámci nového globálního hierarchického uspořádání

IDENTIFIKACE GLOBÁLNÍHO SYSTÉMU

IDENTIFIKACE GLOBÁLNÍHO SYSTÉMU

"ATRIBUTOVÝ" PŘÍSTUP

globální město jako koncentrace zdrojů

vymezování pozice globálních měst na základě analýzy lokalizačních preferencí a politik **ústředí velkých nadnárodních korporací** (Hymer, Friedmann);

vymezování pozice globálních měst na základě analýzy umístění **rozhodovacích a řídicích oddělení** nadnárodních firem (od 70. let v důsledku pokračující mezinárodní dělby práce a související decentralizace jednotlivých úrovní řízení firem);

analýza dominance měst na základě míry internacionalizace a kapacity přítomných **progresivních služeb** (Sassen);

analýza dominance měst výhradně na základě přítomnosti **finančních institucí** a společností

"RELAČNÍ" PŘÍSTUP

globální město jako koncentrace kontaktů

vymezování systému globálních měst na základě analýzy pohybu kvalifikované **pracovní síly** mezi pobočkami nadnárodních společností;

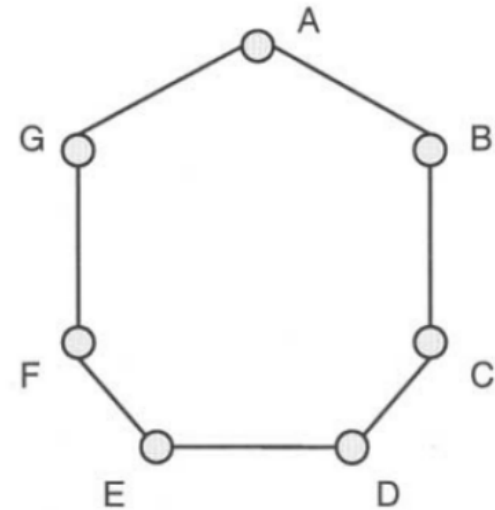
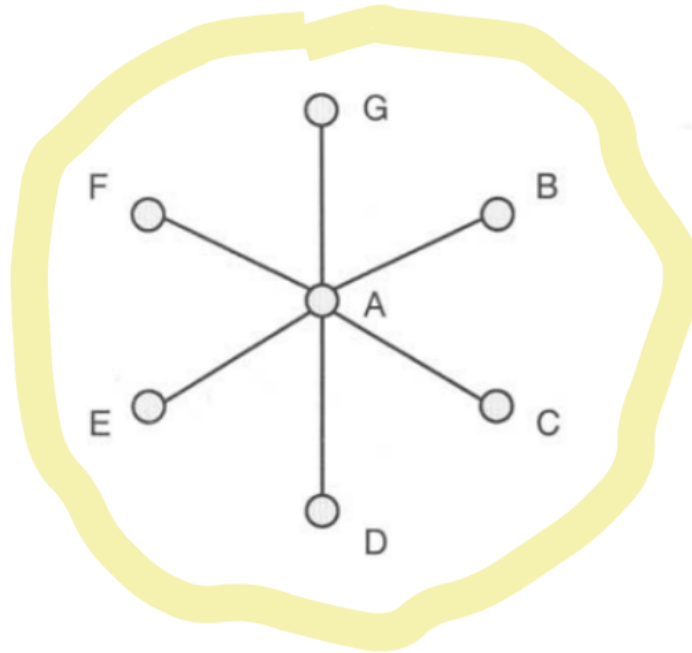
vymezování systému globálních měst na základě analýzy objemu/intenzity **leteckého spojení**

vymezování systému globálních měst na základě analýzy **informačních toků**

vymezování makroregionů globálních měst na základě **kulturních/historických** vztahů a vazeb

relativní dostatek atributových dat vs. obtížná dostupnost relevantních dat vztahového typu

TOPOLOGICKÉ / SÍŤOVÉ ANALÝZY

outdegree centrality
odstředivé vazby

A je v privilegovanější pozici, kvůli více možnostem kontaktu

closeness centrality
blížkost

A je v privilegovanější pozici, kvůli blízkosti k většímu počtu měst

betweenness centrality
mezilehlost

A je v privilegovanější pozici, protože leží na relaci mezi všemi ostatními dvojicemi měst

indegree centrality
dostředivé vazby

A je v privilegovanější pozici, kvůli počtu vazeb, které do něj směřují

KRITIKA KONCEPTU GLOBÁLNÍCH MĚST

přetrvávající existence národních hranic, kultur a jazykových bariér, zejména v rámci Evropy

otázky přetrvávajícího vlivu (národních) států

dominance řady menších metropolí v rámci jejich národních území způsobem, který neodpovídá jejich velikosti

otázky přílišného zakotvení konceptu v abstraktním ekonomickém prostoru globálního kapitalismu

existence nehierarchického globálního sídelního systému

děkuji za pozornost

